

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Reyestr raqami:

QR kod

1. Umumiy talablar va asosiy tushunchalar

Ushbu Tarmoq malaka ramkasi O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasi va Mashg'ulotlar milliy klassifikatoriga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, ijtimoiy himoya sohasi bo'yicha sakkizta malaka darajasini Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma, mas'uliyat va mustaqillik xususiyatiga qarab tasniflaydi.

Tarmoq malaka ramkasi ijtimoiy himoya sohasida malaka darajalarining yagona shkalasini belgilaydi, malakalarning qiyoslanishini ta'minlaydi, kasbiy standartlar va mutaxassislar malakasini muvofiqligini tasdiqlash hamda ularning malakasini tan olish tizimi uchun asos hisoblanadi.

Ijtimoiy himoya sohasi bo'yicha Tarmoq malaka ramkasining asosiy maqsadi mazkur sohada malaka darajalarining tizimlashtirilgan tavsifi, iqtisodiyotning istiqbollari va ustuvor yo'nalishlari hamda tarmoqning strategik rivojlanishini hisobga olgan holda Milliy malaka ramkasi asosida mavjud malakalarga qo'yilgan talablarni shakllantirish, shuningdek, tarmoqlararo kompetensiyalar va turdosh mashg'ulotlar turlarini ko'rsatgan holda kasb va lavozimlarni malaka darajalari bo'yicha xaritalashdan iborat.

Tarmoq malaka ramkasining vazifasi keyinchalik kasbiy standartlarni ishlab chiqish uchun ijtimoiy himoya sohasida joriy va istiqbolli texnologiyalarni hisobga olgan holda ishchilarning funksional xatti-harakatlari, ko'nikmalari va bilimlariga qo'yiladigan talablarni aniqlashdan iborat.

Ushbu Tarmoq malaka ramkasida quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasida mehnat vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan egallangan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

guruh – iqtisodiy faoliyatning keng sohasini bildiradi. Har bir guruh faoliyatning yirik segmentlarini birlashtiradi;

informal ta'lim – maqsadli yoki rejalashtirilgan, biroq institutsionallashtirilmagan ta'lim bo'lib, u oilada, ish joyida va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatlarini o'z ichiga oladi;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiluvchi muayyan mehnat vazifalari va funksiyalarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasbiy standart – norasmiy va informal ta'limni inobatga olgan holda, muayyan kasbiy faoliyat sohasida bilim, ko'nikma, mas'uliyat va mustaqillik, malaka

darajasi, mehnat mazmuni, sifati va sharoitlariga qo'yiladigan talablarni belgilovchi rasmiy hujjat;

kasbiy faoliyat sohasi – ilmiy, ijtimoiy, iqtisodiy sohalarda, ishlab chiqarishda namoyon bo'ladigan kasbiy faoliyat obyektlarining majmuasi;

kasbiy faoliyat turi – xususiyati, natijalari va mehnat sharoitlari bir-biriga yaqin bo'lgan mehnat funksiyalarining majmuasi. Kasbiy faoliyat turi kasbiy standartlarni ishlab chiqishda qo'llanilib, aniq mehnat funksiyalari hamda malaka talablarini tavsiflash uchun asos bo'lib xizmat qiladi;

kichik sinf – iqtisodiy faoliyatni eng aniqlik darajasida tasniflaydi. U sinf ichidagi faoliyatning aniq turlarini tavsiflaydi;

kompetensiya – bilim, malaka va shaxsiy sifatlarini ma'lum sohada muvaffaqiyatli faoliyat uchun qo'llay olish;

ko'nikma – mehnat funksiyasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va (yoki) aqliy jihatdan bajarish;

malaka – tegishli hujjat bilan tasdiqlanuvchi bilim, ko'nikma va kompetensiyalar majmuasi bo'lib, shaxsning muayyan kasbiy faoliyat turini bajarishga tayyorligini aks ettiradi;

malaka darajasi – xodimlarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarining murakkablik, standart bo'lmagan mehnat harakatlari va mas'uliyat parametrlariga muvofiqlik darajasi;

mas'uliyat va mustaqillik – xodimning umumiy kompetensiyasini belgilab quyidagilar bilan ifodalanadi:

rahbarlik ostidagi faoliyat;

mustaqil ijro intizomi;

rahbarlik faoliyati;

Mashg'ulotlar milliy klassifikatori (MMK) – O'zbekiston Respublikasi hududida qo'llaniladigan mashg'ulotlar (kasblar/lavozimlar) nomlarini aks ettiruvchi va ularni bajariladigan ishning turiga muvofiq malaka darajasi va ixtisoslashuvi bo'yicha tasniflovchi mashg'ulotlar (kasblar/lavozimlar) ning tizimlashtirilgan ro'yxati;

Milliy malaka tizimi (MMT) – kasbiy malakalar bo'yicha mehnat bozori talabi hamda ta'lim tizimi (jumladan, norasmiy va informal ta'lim) taklifini muvofiqlashtiruvchi hamda tartibga soluvchi huquqiy va institutsional vositalar va mexanizmlar majmui;

Milliy malaka ramkasi (MMR) – kasbiy faoliyat uchun zarur bo'lgan barcha malakalarni tavsiflovchi, mamlakatda kasbiy malakalarni tasniflash va tan olishning strategik muhim, konseptual vositasi hisoblanuvchi, malaka darajalari yig'indisidan iborat tashkiliy tuzilma;

norasmiy ta'lim – tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim bo'lib, shaxs yoki ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilot tomonidan amalga oshiriladi va rasmiy ta'limni to'ldiruvchi yoki uning alternativi bo'lishi mumkin;

rasmiy ta'lim – davlat ta'lim muassasalari va davlat tomonidan tan olingan nodavlat ta'lim muassasalarida amalga oshiriladigan, tashkillashtirilgan, maqsadli va rejalashtirilgan ta'lim jarayoni;

sinf – guruh ichida iqtisodiy faoliyatning o'rtacha darajada aniqlangan turlarini ifodalaydi, shuningdek, guruh ichidagi tor doiradagi faoliyatni ifodalash uchun foydalaniladi;

Tarmoq malaka ramkasi (TMR) – Milliy malaka ramkasi, mashg'ulotlar, lavozimlar va kasblar klassifikatorlari asosida ishlab chiqiladigan hamda tegishli sohadagi kasblarga qo'yiladigan malaka talablarini bajariladigan ishning murakkabligi, tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma va kompetensiyalar xususiyatiga qarab darajalarga ajratuvchi tasniflagich.

Mazkur tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishga asos bo'lgan qonunlar, qarorlar, normativ hujjatlar:

1) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 01.06.2023 yildagi "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-82-son Farmoni;

2) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.05.2025 yildagi "Nogironligi bo'lgan shaxslarning bandligini ta'minlash tizimini takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-85-son Farmoni;

3) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 03.02.2025 yildagi "Nogironligi bo'lgan bolalarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-41-son Qarori;

4) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 30.09.2024 yildagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori.

5) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.09.2023 yildagi "Aholiga ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-319-son Qarori;

6) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 14.10.2023 yildagi "Aholining ijtimoiy himoya olish huquqlarini ta'minlash hamda davlat Ijtimoiy yordami va xizmatlarini ko'rsatishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 539-son qarori;

7) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 08.02.2022 yildagi "Tibbiy-ijtimoiy ekspertiza xizmati tashkiliy tuzilmasini va faoliyatini tashkil etishga oid normativ -huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi 62-son qarori;

8) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 25.01.2024 yildagi "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarning ta'lim olishlarini tashkil etish va ularni reabilitatsiya qilish tizimini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 46-son qarori;

9) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 11.03.2024 yildagi "O'zgaralar parvarishiga muhtoj shaxslarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatishning sifat jihatdan yangi tizimini joriy etish to'g'risida"gi 123-son qarori;

10) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 31.05.2024 yildagi "O'zgaralar parvarishiga muhtoj shaxslarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatuvchi Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazlari faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi 316-son qarori;

11) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 16.09.2025 yildagi "Nogironlikni belgilash tizimi raqamlashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasi Hukumatining ayrim qarorlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi 587-son-son qarori.

12) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 06.08.2024 yildagi "Aholining ehtiyojmand qatlamlari uchun davlat tomonidan kafolatlangan ijtimoiy xizmatlarni ko'rsatish chora-tadbirlari to'g'risida" gi 484-son qarori.

Asosiy qisqartmalar:

MMR – Milliy malakalar ramkasi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi.

2. Tarmoq malaka ramkasining pasporti

Soha (tarmoq) ning tavsifi:

Ijtimoiy himoya sohasi aholining ijtimoiy jihatdan himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash, voyaga yetmagan bolalarni himoya qilish, ayollarni himoya qilish, og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash, yoshlar, yakka yolg'iz va keksalar bilan ishlash va ijtimoiy ta'minot dasturlarini ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat yuritadi.

Ijtimoiy himoya sohasidagi tarmoq malaka ramkasi quyidagi iqtisodiy faoliyat turlari uchun ishlab chiqilgan:

Seksiya nomi:

P seksiyasi – Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy ijtimoiy ta'minot;

R seksiyasi – Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish.

O'zbekiston Respublikasida Ijtimoiy himoya sohasidagi TMR Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (IFUT-2.1)ga muvofiq quyidagi iqtisodiy faoliyat turlarini qamrab oladi:

T/r	Seksiya	Bo'lim	Guruh	Sinf	Kichik sinf
1	P seksiyasi – Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy	84. Davlat boshqaruvi va mudofaa; majburiy	84.3 Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat	84.30 Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat	84.30.0 Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat

	ijtimoiy ta'minot	ijtimoiy ta'minot			
2	R seksiyasi – Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	87. Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash	87.1 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda meditsina xizmati ko'rsatish	87.10 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda meditsina xizmati ko'rsatish	87.10.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda meditsina xizmati ko'rsatish
			87.2 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun uy-joy parvarishlash faoliyati	87.20 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun uy-joy parvarishlash faoliyati	87.20.0 Ruhiy kasallik yoki giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish bilan kasallangan yoki tashxisi bo'lgan shaxslar uchun uy-joy parvarishlash faoliyati
			87.3 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun uy-joy parvarishlar faoliyati	87.30 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun uy-joy parvarishlar faoliyati	87.30.0 Keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun uy-joy parvarishlar faoliyati
			87.9 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyatining boshqa turlari	87.91 Uy-joy parvarishlash faoliyati uchun vositachilik xizmati faoliyati 87.99 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyatining boshqa turlari	87.91.0 Uy-joy parvarishlash faoliyati uchun vositachilik xizmati faoliyati 87.99.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlagan holda parvarishlash faoliyatining boshqa turlari

		88. Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.1 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.10 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.10.0 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda keksalar yoki jismoniy imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish
			88.9 Yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda ko'rsatiladigan boshqa ijtimoiy xizmatlar	88.91 Bolalarni kunduzgi parvarishlash	88.91.0 Bolalarni kunduzgi parvarishlash
				88.99 Boshqa toifalarga kiritilmagan, yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	88.99.0 Boshqa toifalarga kiritilmagan, yashash uchun joy bilan ta'minlamagan holda boshqa ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

TMR quyidagi kasbiy faoliyat turlari va mashg'ulotlar guruhlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan:

T/r	Mashg'ulot guruhi kodi	Mashg'ulot guruhi nomi
1	13440	Ijtimoiy ta'minot xizmatlari rahbarlari
2	24211	Boshqaruvni tashkil etish bo'yicha maslahatchi
3	24221	Davlat xizmati bo'yicha professional-mutaxassislar
4	24222	Davlat siyosatini rejalashtirish bo'yicha professional-mutaxassislar
5	26351	Ijtimoiy xizmat va ijtimoiy rehabilitatsiya bo'yicha professional-mutaxassislar
6	26352	Oila va bolalar bilan ishlash sohasida ijtimoiy ish professional-mutaxassislari
7	33530	Ijtimoiy va pensiya ta'minoti bo'yicha inspektorlar
8	34120	Ijtimoiy soha xodimlari

3. Tarmoq tahlili

So'nggi yillarda aholining ijtimoiy himoyasini kuchaytirish, davlat tomonidan fuqarolarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish ko'lami va turlarini kengaytirish bo'yicha tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.

Ijtimoiy dasturlarni moliyalashtirish xarajatlari YAIMga nisbatan 2 baravarga oshib, kam ta'minlangan nafaqa oluvchi oilalar qamrovi 5 barobarga ko'paydi hamda nogironligi bo'lgan shaxslar va nogironligi bo'lgan bolalarning parvarishi bilan band bo'lganlar uchun yangi nafaqa turlari joriy etildi.

Davlatning nogironligi bo'lgan shaxslarning ishga joylashishi va ta'lim olishiga ko'maklashishi bo'yicha konstitutsiyaviy majburiyatlari bajarilishini ta'minlash maqsadida mazkur yo'nalishda amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarni samarali muvofiqlashtirish tizimi joriy etilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 1-iyundagi "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi Farmoniga muvofiq O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi (keyingi o'rinlarda – Agentlik) tashkil etildi. Shuningdek, mazkur farmonga muvofiq Agentlik aholini ijtimoiy himoya qilish va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish sohasidagi yagona davlat siyosatini ishlab chiqish va amalga oshirish bo'yicha vakolatli davlat organi hisoblanadi hamda o'z faoliyatini boshqa davlat organlari va tashkilotlari, ularning mansabdor shaxslaridan mustaqil ravishda amalga oshirishi belgilangan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 30 sentabrdagi "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son qarori 4-ilovasi 17-bandiga muvofiq Ijtimoiy himoya milliy agentligi Ijtimoiy himoya sohasidagi kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashiga mas'ul sifatida belgilangan.

Ijtimoiy himoya milliy agentligi huzuridagi tashkilotlar:

1. INTERNATIONAL INCLUSIVE HUB xalqaro tayanch inklyuziv professional ta'lim markazi
2. Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi
3. Paralimpiyachilarning matonat maktabi
4. Nogironligi bo'lgan shaxslarni reabilitatsiya qilish va protezlash milliy markazi
5. Ijtimoiy inspeksiya
6. Hamjamiyatlarni mustahkamlash va ijtimoiy farovonlikni rivojlantirish markazi
7. Ijtimoiy himoya davlat jamg'armasi
8. Ayollarni reabilitatsiya qilish va moslashtirish Respublika markazi
9. Odam savdosi jabrdiydalarga yordam berish bo'yicha Respublika reabilitatsiya markazi
10. Axborot texnologiyalari markazi

11. Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi

2017-2025-yillarda O'zbekiston hukumati ijtimoiy himoyalash tizimini modernizatsiya qilish yo'lida keng ko'lamli islohotlarni amalga oshirdi. "2017–2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" ijtimoiy himoya sohasida muhim o'zgarishlarga sabab bo'ldi. Ushbu strategiya doirasida kambag'allikni qisqartirish, ijtimoiy xizmatlarni kengaytirish va aholining muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor qaratildi. Misol tariqasida, 2018-yilda ijtimoiy nafaqalar tizimi qayta ko'rib chiqilib, kam ta'minlangan oilalarga moddiy yordam ko'rsatish dasturlari kengaytirildi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentning 2022-yil 25-iyulda qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasi aholisining ijtimoiy himoyasini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni Xalqaro Mehnat Tashkilotining 202-sonli tavsiyasiga asoslanib, "Aholining ijtimoiy himoyasi strategiyasi"ni tasdiqladi. Mazkur strategiya ijtimoiy himoya tizimini raqamlashtirish, mahalla darajasida xizmatlarni rivojlantirish va nogironlar uchun ijtimoiy modelga o'tishni o'z ichiga olgan. Xususan, 2022-yil 1-sentabrdan boshlab onalik nafaqasi ijtimoiy sug'urta tizimiga bog'landi va minimal iste'mol savatiga asoslangan holda hisoblanadi. Shu bilan birga, "Ijtimoiy himoya yagona reyestri" tizimi joriy etilib, 2022-yil 10-martda Moliya vazirligi (hozirda Iqtisodiyot va moliya vazirligi) tasarrufiga o'tkazildi, bu esa ijtimoiy yordam dasturlarining shaffofligini oshirishga katta xizmat qildi.

O'zbekistonda aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi aholining muhtoj qatlamlarini, xususan, keksalar, nogironlar, kam ta'minlangan oilalar va yosh bolali oilalarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Tizim aholining ijtimoiy jihatdan himoyaga muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash, voyaga yetmagan bolalarni himoya qilish, ayollarni himoya qilish, og'ir hayotiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash, yoshlar, yakka yolg'iz va keksalar bilan ishlash va ijtimoiy ta'minot dasturlarini ishlab chiqish yo'nalishlarini qamrab oladi. 2024-yil ma'lumotlariga ko'ra, mamlakatda 3,5 million fuqaro pensiya oladi, bu umumiy aholining taxminan 9,5 foizini tashkil etadi (O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi, 2024). Mahalla tizimi esa ijtimoiy yordamni mahalliy darajada samarali taqsimlashda muhim rol o'ynaydi. Xususan, 2024-yilda mahalla tizimi orqali 1,2 million oila moddiy yordam va ijtimoiy xizmatlar bilan ta'minlangan (UNICEF Uzbekistan, 2022). Tizimning qonunchilik asosini O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 01.06.2023 yildagi "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-82-son Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.05.2025 yildagi "Nogironligi bo'lgan shaxslarning bandligini ta'minlash tizimini takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi PF-85-son Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 03.02.2025 yildagi "Nogironligi bo'lgan bolalarga ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish tizimini yanada

takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-41-son qarori va boshqa bir qator hukumatning normativ-huquqiy hujjatlari tashkil etadi.

Shuningdek, ijtimoiy himoyani mahalla darajasida tashkil etish, ijtimoiy xizmat va yordamlarni kompleks yondashuv asosida ko'rsatish, aholining og'ir ijtimoiy ahvolga tushib qolishining oldini olish, shuningdek, ijtimoiy himoyaning manzilliligi va samaradorligini oshirish hamda aholining ko'makka muhtoj qatlami ijtimoiylashuvini ta'minlash maqsadida 2023-yil 15-oktabrdan boshlab O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.09.2023 yildagi "Aholiga ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PQ-319-son qaroriga muvofiq 28 ta tuman (shahar)da O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligining "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari ijtimoiy xodimlar guruhlar tomonidan ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ko'rsatishning yangi tizimi yo'lga qo'yildi.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari – bu aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlariga bir joyda kompleks tarzda xizmat ko'rsatish maqsadida tashkil etilgan yagona maskanlardir. Ushbu markazlar orqali fuqarolar ijtimoiy xizmatlar, nafaqa va moddiy yordam, reabilitatsiya dasturlari, bandlik, nogironligi bo'lgan shaxslar uchun qo'llab-quvvatlash, psixologik va huquqiy maslahatlar kabi ko'plab xizmatlarni oladilar.

"Inson" markazlari qiyin hayotiy vaziyatga tushib qolgan shaxslar va oilalarga har tomonlama yordam ko'rsatadi va odamlarning og'ir ijtimoiy ahvolga tushib qolishining oldini olishga ko'maklashadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholiga sifatli ijtimoiy xizmat va yordam ko'rsatish hamda uning samarali nazorat tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida" gi 2023-yil 1-iyundagi PF-82-son Farmoniga muvofiq hamda aholini ijtimoiy himoya qilish yo'nalishida ilmiy tadqiqot olib borish, ijtimoiy sohada kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yaratish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi huzurida Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi va Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi tashkil etilgan.

Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi Ijtimoiy himoya milliy agentligi tomonidan vazirlik va idoralarning muvofiqlashtiriladigan hamda monitoring qilinadigan faoliyat yo'nalishlaridagi xodimlari malakasini oshirish uchun hamda oilaviy bolalar uylarini tashkil etish uchun tutingan ota-onalarni tayyorlash kurslarini tashkil etish bo'yicha davlat muassasasi, Ijtimoiy siyosat laboratoriyasi esa, aholini ijtimoiy himoya qilish sohasidagi ilmiy tadqiqotlar o'tkazish, ijtimoiy himoyaga muhtojlikning birlamchi sabablarini tahlil qilish, ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish bo'yicha ilmiy asoslantirilgan samarali va istiqbolli takliflar ishlab chiqish bo'yicha davlat muassasasi hisoblanadi.

Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazining ustuvor yo'nalishlari quyidagilar:

vazirlik va idoralarning ijtimoiy himoya milliy agentligi tomonidan muvofiqlashtiriladigan va monitoring qilinadigan faoliyat yo'nalishlaridagi xodimlari uchun malaka oshirish kursi;

tutingan ota-onalarni tayyorlash kursi;

mahallalarda kompleks ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi xodimlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursi;

ijtimoiy xodim assistentlari uchun malaka oshirish va qayta tayyorlash bo'yicha o'quv kursi;

hududiy boshqarmalar va "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari rahbarlari uchun malaka oshirish va qayta tayyorlash bo'yicha o'quv kursi;

hududiy boshqarmalar va "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari markazlar xodimlari uchun malaka oshirish va qayta tayyorlash bo'yicha o'quv kursi;

imkoniyatlari cheklangan shaxslar uchun ixtisoslashtirilgan kasb-hunar maktablari o'qituvchilari uchun o'quv kursi;

alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktablar va maktab-internatlar, ko'p tarmoqli ixtisoslashtirilgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari hamda ixtisoslashtirilgan o'quv-tarbiya muassasalari o'qituvchilari va tarbiyachilari uchun o'quv kursi;

"Muruvvat" bolalar internat uylari tarbiyachilari uchun o'quv kursi;

tibbiy-ijtimoiy ekspert komissiyalari xodimlari uchun o'quv kursi.

Xalqaro hamkorlik doirasida, Jahon Bankining 2024-yilda ajratgan 800 million dollarlik imtiyozli krediti ishsizlik nafaqalari, onalik foydalari va nogironlar uchun xizmatlarni kengaytirishga yo'naltirildi (World Bank, 2024). "O'zbekiston-2030" strategiyasi ijtimoiy himoyani iqtisodiy o'sish bilan uyg'unlashtirishni maqsad qilib, ijtimoiy xarajatlarni 2023-yilda davlat byudjetining 12 foiziga yetkazdi, bu 2017-yilga nisbatan 3 foizga ko'pdir (O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi, 2023). Ushbu natijalar O'zbekistonning ijtimoiy himoyalash tizimi 2017-yildan keyin sezilarli rivojlanganini ko'rsatadi. Raqamlashtirish, mahalla tizimining mustahkamlanishi va xalqaro hamkorlik tizimning samaradorligini oshirdi. Pandemiya davridagi yordam dasturlari va qashshoqlikni kamaytirish bo'yicha erishilgan yutuqlar ijtimoiy siyosatning muvaffaqiyatini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, tizim xalqaro standartlarga moslashtirilib, aholining turmush darajasini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi aholining muhtoj qatlamlarini qo'llab-quvvatlashda muhim yutuqlarga erishdi. Tizim pensiya ta'minoti, ijtimoiy nafaqalar va boshqa xizmatlar orqali keksalar, nogironlar va kam ta'minlangan oilalarga yordam ko'rsatadi. So'nggi islohotlar, xususan, raqamlashtirish va mahalliy darajada yordam taqsimlash mexanizmlari tizimning samaradorligini oshirdi. Masalan, ijtimoiy yordam dasturlarining shaffofligi va maqsadli taqsimlanishi aholining ehtiyojlarini aniqroq qondirish imkonini berdi. Mahalla tizimi mahalliy jamoalarda ehtiyojlarni tez aniqlash va yordamni samarali yetkazishda muhim vosita sifatida namoyon bo'ldi.

Aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi kelajakda yanada barqaror va keng qamrovli bo'lishi uchun bir qator islohotlarni davom ettirishi lozim. Birinchi navbatda, moliyalashtirishni ko'paytirish va iqtisodiy o'sish bilan ijtimoiy xarajatlarni uyg'unlashtirish muhimdir. Raqamlashtirish jarayonlarini qishloq hududlarida va uzoq joylashgan hududlarda kengaytirish orqali yordam taqsimotining shaffofligi va tezkorligini oshirish ko'zda tutilmoqda. Xususan, yagona raqamli platformalarni to'liq joriy etish mavjud to'siqlarni kamaytiradi va aholining barcha qatlamlari uchun xizmatlardan foydalanishni osonlashtiradi. Nogironlar va kam ta'minlangan oilalar uchun maqsadli dasturlarni rivojlantirish, ularning jamiyatga integratsiyasini va iqtisodiy faolligini oshirishga e'tibor qaratish lozim. Nogironlar uchun inklyuziv ta'lim va bandlik dasturlari kengaytirilishi, xalqaro tajribaga asoslangan holda, ijtimoiy sug'urta tizimini yanada mustahkamlash va iqtisodiy inqirozlarga qarshi chidamli qilish uchun yangi mexanizmlar ishlab chiqilishi zarur. Mahalla tizimini yanada rivojlantirish orqali mahalliy darajada ehtiyojlarni aniqlash va yordam ko'rsatish jarayonlari soddalashtiriladi. Shu bilan birga, ijtimoiy xizmatlarning sifatini oshirish uchun mutaxassislar tayyorlash va xalqaro hamkorlikni kengaytirish, yani, xalqaro tashkilotlarning tajribasidan foydalanish yo'lga qo'yiladi. Kelajakda "O'zbekiston-2030" strategiyasiga muvofiq, ijtimoiy himoya tizimi iqtisodiy o'sish bilan muvozanatlashtirilib, aholining turmush darajasini oshirishda asosiy omil sifatida xizmat qilishi kutilmoqda.

"Inson" ijtimoiy xizmatlar markazlari tomonidan ko'rsatiladigan ijtimoiy xizmatlar va yordamlar ro'yxati:

T/r	Ijtimoiy xizmat va yordamlar nomi
1.	Muhtoj shaxslarni o'zgalar parvarishiga muhtoj bo'lgan yolg'iz yashovchi hamda yolg'iz keksalar va nogironligi bo'lgan shaxslar reyestriga kiritish (undan chiqarish)
2.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarni har yili bir marotaba chuqurlashtirilgan tibbiy ko'rikdan o'tkazishni tashkil etish
3.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarning hujjatlarini rasmiylashtirish va qayta tiklashda yordam berish
4.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarning qarindoshlari va yaqin insonlari o'rtasidagi munosabatlarni tiklash (o'rnatish) va tashkil qilish
5.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga madaniy tadbirlarni, shu jumladan konsert dasturlarini tashkil etish
6.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga qonunchilik hujjatlarida bepul berilishi nazarda tutilgan dori-darmon bilan ta'minlash ishlarini tashkil etish
7.	80 yoshga to'lgan keksalarga, I guruh nogironligi bo'lgan shaxs yoki 18 yoshgacha nogironligi bo'lgan bolaga qarab turish haqiqiy holatlarini tekshirish dalolatnomasini rasmiylashtirish
8.	O'zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarning yashash joyida sanitariya-epidemiya qarshi tadbirlarini o'tkazish
9.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazida kunduzgi qatnov xizmatini ko'rsatish
10.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazida mobil xizmat ko'rsatish
11.	Ijtimoiy qo'llab-quvvatlash markazlariga qisqa va uzoq muddatli xizmatlar uchun ariza qabul qilish

12.	O'zgaralar parvarishiga muhtoj shaxslarga pullik xizmat ko'rsatish
13.	O'zgaralar parvarishiga muhtoj shaxslar uchun kunduzgi qarab turish xizmatini ko'rsatish
14.	Nogironlik guruhini belgilash
15.	Mehnatga layoqatli NBSHlarni tibbiy-ijtimoiy ekspert komissiyalarining tavsiyasi hamda yo'llanmasiga asosan bandligini ta'minlash yoki kasbga tayyorlash bo'yicha tuman (shahar) Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bo'limiga yo'naltirish va monitoringini olib borish
16.	Psixologik-tibbiy-pedagogik komissiya xulosasini olish uchun ariza berish
17.	Nogironligi bo'lgan shaxslarni reabilitatsiya qilish va protezlash milliy markaziga yo'llanma berish
18.	Pensiya tayinlash uchun zarur ish stajiga ega bo'lmagan I va II guruh nogironligi bo'lgan shaxslarga nogironlik nafaqasini tayinlash
19.	Tibbiy reabilitatsiya qilish bo'limlarida statsionar sharoitda reabilitatsiya tadbirlarini o'tash uchun yo'naltirish
20.	Protez-ortopediya moslamalari va reabilitatsiya qilishning texnik vositalari uchun xulosa olish
21.	Nogironlik belgilash va funktsionallikni baholash
22.	Nogironlik to'g'risidagi ma'lumotnoma olish
23.	Protez-ortopediya moslamalari va reabilitatsiya qilishning texnik vositalarining kafolat va foydalanish muddatida ta'mirlash yoki boshqasiga almashtirish
24.	Nogironligi bo'lgan shaxslarni adaptiv sport guruhlariga yo'naltirish
25.	Nogironlik guruhini o'zgartirish
26.	Nogironligi bo'lgan bolalar uchun kunduzgi parvarish xizmatini ko'rsatish
27.	Yakka tartibdagi tadbirkor yoki yuridik shaxs tomonidan davlat-xususiy sheriklik asosida kunduzgi parvarish xizmatini tashkil etish uchun ariza berish
28.	Tazyiqqa uchragan ayollarni xotin-qizlarning kasb-hunarga o'rganish istagi bo'lganlarini hududlardagi monomarkaz va kasb-hunarga o'qitish markazlarida kasbga o'rgatishga yo'llanma berish
29.	Tazyiq va zo'ravonlikdan jabr ko'rgan xotin-qizlarning tijorat banklarida yo'qotilgan bank plastik kartasini tiklashda ko'maklashish
30.	Tazyiq va zo'ravonlikdan jabrlangan xotin-qizlarga himoya orderini berish uchun so'rovnoma kiritish
31.	Tazyiq va zo'ravonlik holatlari bo'yicha ariza (identifikatsiya qilish)
32.	Kam ta'minlangan oilalarga bolalar nafaqasi va moddiy yordam tayinlashga ariza berish
33.	Kam ta'minlanganlik bo'yicha ma'lumotnoma berish
34.	Bolaning ota-onasi qayerdaligi haqida bir yil davomida ma'lumotlar bo'lmasa, ularni "bedarak yo'qolgan" deb topish choralarini ko'rish
35.	"Farzandlikka oluvchilar va tutingan ota-onalarni tayyorlash" kurslarida o'qish bo'yicha ariza qabul qilish
36.	Bolani vasiylikka va homiylikka olish uchun ariza qabul qilish
37.	Boquvchisini yo'qotganlik nafaqasini rasmiylashtirish
38.	Bolalarni o'z oilasiga olishi mumkin bo'lgan shaxslar ro'yxatini shakllantirish
39.	Yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolaning yoki uning ota-onasiga tegishli bo'lgan mol-mulki bo'yicha notarial idoraga ruxsat berish
40.	Yetim va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni uy-joy bilan ta'minlash bo'yicha xulosa berish

41.	Patronatga hamda oilaviy bolalar uylarida tarbiyalanayotgan bolalar foydalanish maqsadida tutingan ota-onalarga tayinlangan ijtimoiy to'lovlardan foydalanishi bo'yicha ruxsatnoma berish
42.	Voyaga yetmagan shaxslarni muomalaga layoqatli deb topish bo'yicha qaror qabul qilish bo'yicha tuman (shahar) hokimliklariga tavsiya xati (emansipatsiya)
43.	Sudlarda boladan alohida yashayotgan ota(ona)ning farzandi bilan ko'rishish, yashash joyini belgilashga oid ishlarni ko'rib chiqishda xulosa bilan ishtirok etish
44.	FXDYO organiga tug'ilganlik haqidagi guvohnomani olish bo'yicha xulosa berish
45.	Ijtimoiy himoyaga muhtoj bolalarni mol-mulkini tasarruf etish bo'yicha hisobga olish
46.	Farzandlikka oluvchilar va tutingan ota-onalar kursida o'qiyotganligi to'g'risida ma'lumotnoma berish
47.	Qarindoshligi bo'lgan bolani oilaga tarbiya(patronat)ga olish uchun ariza qabul qilish
48.	Bolani farzandlikka olish uchun nomzod sifatida ro'yxatga qo'yish bo'yicha ariza qabul qilish
49.	Oilaviy bolalar uyi ota-onalari uchun belgilangan pul mablag'larini olish uchun ariza qabul qilish
50.	SOS O'zbekiston bolalar mahallasiga bolalarni joylashtirish
51.	Oilaviy bolalar uyini tashkil etish uchun ariza qabul qilish
52.	Bobo, buvi, aka-uka, opa-singil va boshqa yaqin qarindoshlarning bola bilan ko'rishib turish huquqini ta'minlashda xulosa taqdim etish
53.	Patronatga olingan bolalarga kiyim-bosh, poyabzal xarid qilish uchun moddiy yordam ajratish uchun ariza qabul qilish
54.	Vasiylik yoki homiylikni tugatish yoxud vasiylar, homiylar yoki tutingan ota-onalarni o'z majburiyatlarini bajarishdan ozod etish
55.	"Ona uyi" resurs markazi xizmatidan foydalanish uchun ariza
56.	"Onalar maskani" xizmatidan foydalanish uchun ariza
57.	Hayoti va sog'lig'iga xavf mavjud bo'lgan bolalar ma'lumotlarini ro'yxatga olish va ijtimoiy xizmatlar kompleksini ko'rsatish
58.	Ota-onasining har ikkisi (yoki to'liq bo'lmagan oilalar bo'yicha otasi yoki onasi) uch oydan ortiq muddatga chet elga ketgan bolalarni aniqlash
59.	Keksalar va nogironligi bo'lgan shaxslarga sanatoriylarda davolanish uchun yo'llanmalar berish
60.	Ijtimoiy qo'llab quvvatlash markazi internat uylariga joylashtirish uchun murojaatlarni qabul qilish
61.	"Muruvvat" internat uylariga joylashtirish uchun murojaatlarni qabul qilish
62.	Pensiya tayinlash uchun zarur ish stajiga ega bo'lmagan keksa yoshdagi shaxslarga yoshga doir nafaqa tayinlash
63.	Bolalikdan nogironligi bo'lgan farzandlari bor onalarga yoshga doir nafaqa tayinlash
64.	Muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarni ichki ishlar organlarining muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni rehabilitatsiya qilish markazlarida alohida vaqtinchalik boshpanalar (shelterlar)ga joylashtirish
65.	Muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarni Ijtimoiy himoya milliy agentligi huzuridagi uy-joy fondiga ega bo'lgan muassasalarga olti oy muddatgacha vaqtincha ro'yxatdan o'tkazish
66.	Fuqaroning vafoti bilan olinmay qolgan nafaqani olish uchun ariza berish
67.	Nafaqalarni qayta hisoblash bo'yicha ariza berish
68.	Yashash manzili o'zgarganligi sababli nafaqa oluvchilarni "online" ko'chirish uchun ariza berish

69.	Nafaqa oluvchining vasiysi yoki homiysi o'zgarganligi sababli ariza
70.	Nafaqa guvohnomasi olish uchun ariza
71.	Nafaqa to'lovini naqd shaklga o'tkazish bo'yicha ariza
72.	Nafaqalarni vaqtinchalik yoki butunlay to'xtatish bo'yicha ariza
73.	Muddati tugagan nafaqalarni vaqtinchalik tiklash uchun ariza
74.	Sud qaroriga asosan bedarak yo'qolgan fuqarolarga nafaqa tayinlash
75.	Boquvchisini yo'qotganlik nafaqasi oluvchining mehnatga layoqatsiz oila a'zosi chet elda o'qiydigan farzandi uchun nafaqa muddatini uzaytirish
76.	Bolani davlat maktabgacha ta'lim muassasasiga joylashtirish
77.	Tabiiy gaz va elektr energiyasi iste'moli uchun bazaviy me'yor doirasidagi hamda bazaviy me'yordan oshgan narxlar o'rtasidagi farqni kompensatsiya qilib berish
78.	Isitish mavsumida aholining ehtiyojmand qatlamini qo'shimcha moddiy qo'llab-quvvatlash maqsadida bir martalik moddiy yordam berish
79.	Psixologik xizmat ko'rsatish
80.	Huquqiy masalalarda yordam berish
81.	Yoshlarga hamrohlik dasturi doirasida individual rivojlanish rejasini tuzish uchun ariza berish
82.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni kasb-hunarga o'qitish kurslari hamda ishga joylashtirish xarajatlarini qoplash
83.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarga tadbirkorlik yoki o'zini o'zi band qilish faoliyatini boshlash uchun asbob-uskuna yoki mehnat qurollarini xarid qilish
84.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarga musiqa va sport yo'nalishida inventarlar, asbob-uskunalar hamda maxsus kiyimlarni xarid qilish
85.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirish uchun tayyorlanish xarajatlarini qoplash
86.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni oliy ta'lim tashkilotlari talabalarining ta'lim olishi uchun to'lov-kontrakt summasini to'lash
87.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarning xalqaro imtihon tizimlari bo'yicha imtihon topshirish xarajatini kompensatsiya qilish
88.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni kiyim-bosh bilan ta'minlash
89.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarni zarur uy jihozlari bilan ta'minlash
90.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarning turar joyni jihozlash xarajatlarini to'lash
91.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarning jarrohlik amaliyotisiz davolanish hamda jarrohlik amaliyoti xarajatlarini qoplash
92.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarning safarbarlik chaqiruvi rezervidagi xizmatni o'tash xarajatini qoplash
93.	Yetim bolalar va ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalarning avtomototransport vositalari haydovchilarini tayyorlash o'quv kursi xarajatlarini qoplash
94.	Oilaviy bolalar uylarini tashkil etgan jismoniy shaxslarga Oilaviy bolalar uylarini ta'mirlash uchun mablag' ajratish
95.	"Saxovat va ko'mak" jamg'armasidan ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslarning bandligini va ijtimoiy faolligini ta'minlashga qaratilgan ijtimoiy loyihalarni moliyalashtirish uchun grant ajratish

96.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasidan jarrohlik amaliyotisiz davolanish va jarrohlik amaliyoti xarajatlarini qoplash
97.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasidan oziq-ovqat, kiyim-kechak va boshqa eng zarur tovarlar bilan bog‘liq xarajatlarni qoplash
98.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali turar joy ijarasi uchun kompensatsiya
99.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali uy-joyini ta‘mirlash, shu jumladan, o‘zgalar parvarishiga muhtoj bo‘lgan yolg‘iz yashovchi hamda yolg‘iz keksalar va nogironligi bo‘lgan shaxslarning yashash sharoitini moslashtirish xarajatlarini qoplash
100.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali kommunal xarajatlarni qoplash
101.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali kommunal xizmatlar bo‘yicha qarzdorlikni qoplash
102.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali ko‘mir yoki boshqa yoqilg‘i mahsulotlari bilan ta‘minlash xarajatlarini qoplash
103.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali yong‘in, suv toshqini, zilzila va boshqa texnogen hodisalar oqibatida zarar ko‘rgan uy-joylarni tiklash va ta‘mirlash xarajatlarini qoplash
104.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali fuqarolarning, xususan bolalarning shaxsga doir hujjatlarini rasmiylashtirish uchun shaxslarning kelib chiqishini aniqlashga doir tadbirlar xarajatlarini qoplash
105.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi orqali nogironligi bo‘lgan shaxsning va tarkibida nogironligi bo‘lgan shaxs bor oilaning elektron onlayn-auksion orqali yer uchastkasini sotib olish bilan bog‘liq xarajatlarini qoplab berish
106.	“Saxovat va ko‘mak” jamg‘armasi ko‘p xonadonli turar-joylarda pandus yoki ko‘tarish moslamasini o‘rnatish xarajatlarini qoplash
107.	Yagona darcha tomonidan mobil davlat xizmatini ko‘rsatish uchun ariza qabul qilish
108.	“Ijtimoiy uylar”ga joylashtirish uchun ariza qabul qilish
109.	“Ijtimoiy karta” ochish uchun ariza qabul qilish
110.	“Ijtimoiy karta” keshbek dasturida qatnashish uchun tadbirkorlardan ariza qabul qilish
111.	“Ijtimoiy karta”ni vaqtincha bloklash bo‘yicha ariza qabul qilish
112.	Sanatoriylarda pullik asosda joylashish uchun ariza
113.	Reabilitatsiya markazidagi pullik xizmatlardan foydalanish uchun ariza qabul qilish
114.	Protez-ortopediya moslamalari va reabilitatsiya qilishning texnik vositalarini ijara asosida taqdim etish
115.	Nogironligi bo‘lgan shaxslar uchun avtomobil benzini sotib olish xarajatlarining bir qismini kompensatsiya qilish
116.	Nogironligi bo‘lgan shaxslarning avtotransport vositalarini moslashtirish xarajatlarini kompensatsiya qilish
117.	Kambag‘allik reyestriga kirish bo‘yicha ariza berish
118.	Ijtimoiy taksi xizmatidan foydalanish uchun ariza berish
119.	O‘zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga uyda qarab turish xizmatini ko‘rsatish
120.	O‘zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga uyda tibbiy-ijtimoiy reabilitatsiya xizmatini ko‘rsatish
121.	O‘zgalar parvarishiga muhtoj shaxslarga davolanishga yo‘llanma (order) olishda ko‘maklashish

4. Tarmoqqa tegishli kasblar ro‘yxati

MMK-2025 ga muvofiq tarmoqqa tegishli kasblar ro'yxati quyidagi jadvalda keltiriladi:

T/r	Lavozim va kasblar kodi	Lavozim va kasblar nomi
1.	34120007	Ijtimoiy xodim assistenti
2.	26351006	Ijtimoiy xodim
3.	26351	Ijtimoiy xizmatlarni tashkillashtirish bo'yicha mutaxassis (operator)
4.	26351	Nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash bo'yicha mutaxassis
5.	26351	Katta yoshdagilar va og'ir ijtimoiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash bo'yicha mutaxassis
6.	26352	Bolalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha mutaxassis
7.	33530	Ijtimoiy to'lovlar bo'yicha mutaxassis
8.	34120005	Supervayzer
9.	26351	Bosh ijtimoiy xodim
10.	13440004	Ijtimoiy xizmat ko'rsatish markazi direktori
11.	26351011	Reabilitatsiya xizmati koordinatori
12.	24222002	Ijtimoiy xizmatlarni monitoring qilish va baholash mutaxassisi
13.	24221	Ijtimoiy xizmatlar sifat nazorati mutaxassisi
14.	26351	Ijtimoiy ish metodologiyasi mutaxassisi
15.	26351	Keys-menejmentni tashkil qilish va monitoring qilish mutaxassisi
16.	24211	Inklyuziv ta'limni rivojlantirish mutaxassisi
17.	26351	Ijtimoiy tadqiqotlar mutaxassisi
18.	24211002	Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish mutaxassisi
19.	26351001	Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi mutaxassisi
20.	24222	Ijtimoiy xizmatlarni standartlashtirish bo'yicha mutaxassis
21.	24222006	Ijtimoiy himoya siyosati va strategik rivojlanish mutaxassisi
22.	26351	Ijtimoiy himoya sohasida ilmiy xodim va ilmiy tadqiqotchi

5. Yangi ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar haqida ma'lumot

T/r	Kasbiy standartlar soni	Qamrab olinadigan lavozim (kasb)lar soni	Ishlab chiqiladigan yil va oy
1	2	5	2025-yil
2	3	5	2026-yil

6. Tarmoq malaka ramkasi malaka darajalarining tavsifi

Malaka darajasi		Bilim	Ko'nikma (mahorat)	Mas'uliyat va mustaqillik	Kasbiy faoliyat turlari va lavozim (kasb)lar kodi hamda nomi
Milliy malaka ramkasi (MMR)	Tarmoq malaka ramkasi (TMR)				
1	1	Ijtimoiy himoya sohasida elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar; Ijtimoiy yordamning asosiy tushunchalari, aholining zaif qatlamlari to'g'risida umumiy ma'lumotlar	Belgilangan qoidalarga muvofiq standart va oddiy vazifalarni bajarish; Fuqarolarga oddiy ma'lumot berish va yordamchi ishlar uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; O'zganing bevosita nazorati va kuzatuv ostida ishlash	
2	2	Ijtimoiy himoya sohasida umumiy amaliy bilimlar; Ijtimoiy xizmat turlari, fuqarolarning huquqlari va yordam olish tartibi haqida asosiy ma'lumotlar	Standart vazifalarni oddiy qoidalar va instrumentlar yordamida bajarish va yo'riqnoma bo'yicha harakat qilish, masalan, oddiy ariza qabul qilish yoki bazaviy maslahat berish uchun zarur bo'lgan amaliy va kognitiv ko'nikmalar	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Nazorat ostida standart va oddiy vazifalarni bajarish	

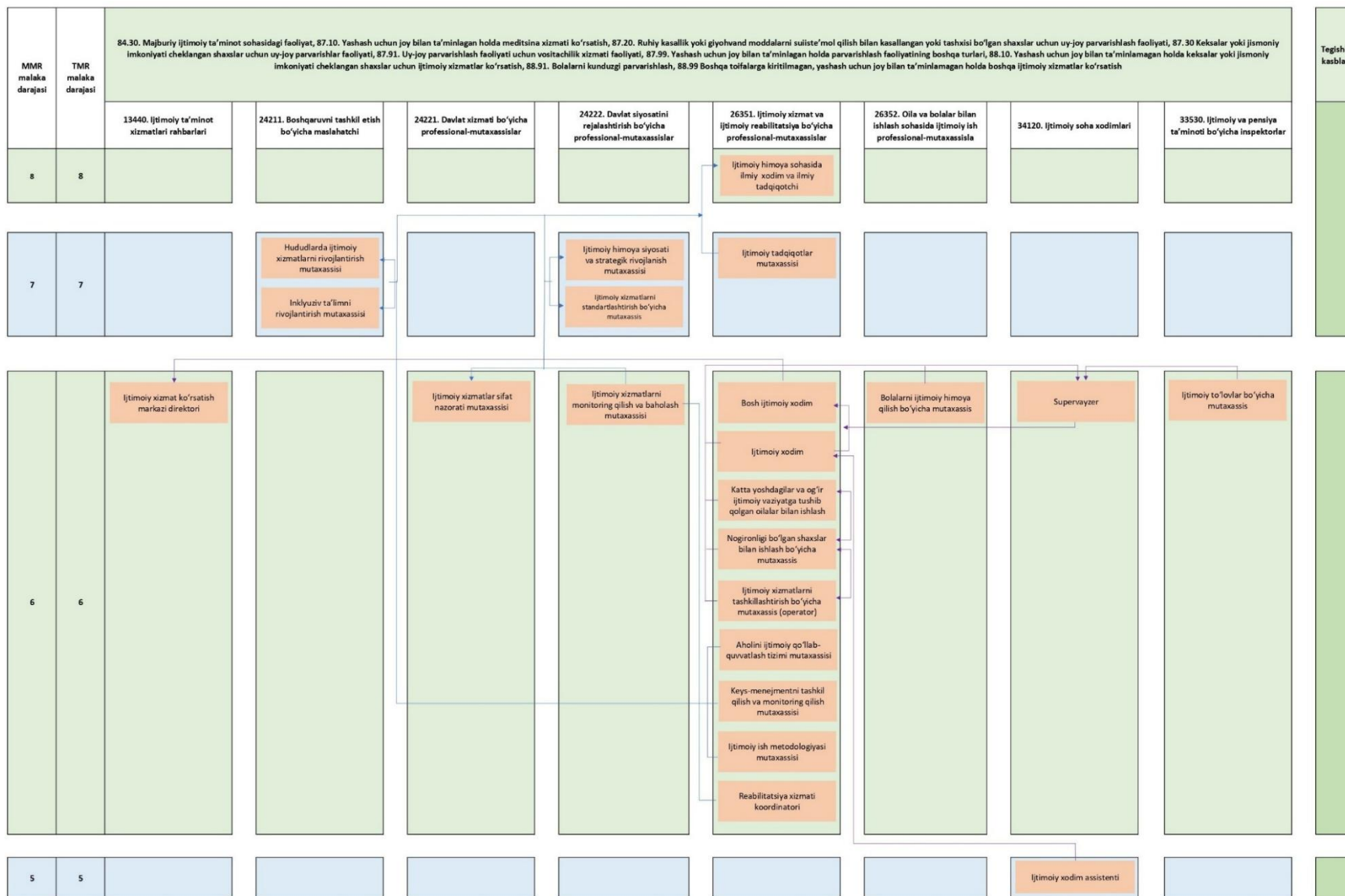
3	3	Ijtimoiy himoya sohasida umumiy amaliy va kasbiy bilimlar; Ijtimoiy yordam dasturlari, aholining turli guruhlar bilan ishlash usullari	Belgilangan vazifalarni bajarish va muammolarni hal qilish uchun asosiy usullar, vositalar, materiallar va ma'lumotlarni saralash va foydalanish; Aholi muammolarini aniqlash va oddiy yechimlar taklif qilish uchun zarur bo'lgan amaliy va kognitiv ko'nikmalar	O'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik; Muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish; Oddiy holatlarda fuqaroga yordam ko'rsatishni tashkillashtirish	
4	4	Ijtimoiy himoya sohasida keng qamrovli amaliy va nazariy bilimlar; Ijtimoiy ishning psixologik va huquqiy asoslari, individual dasturlarni tuzish usullari	Mehnat holati va uning oldindan aytish mumkin bo'lgan o'zgarishlarini baholashni talab qiladigan muammolarni hal qilish; Fuqaroning individual ehtiyojlarini baholash va yordam dasturini rejalashtirish uchun zarur bo'lgan amaliy va kognitiv ko'nikmalar	O'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Ijtimoiy himoya sohasida o'z faoliyatini mustaqil rejalashtirish va tashkil qilish; Aholi bilan individual ishlash	
5	5	Ijtimoiy himoya sohasida ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar;	Muammolarga ijodiy yechimlarni ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan keng qamrovli	Biriktirilgan xodimlar harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik;	84.30. Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat 34120007. Ijtimoiy xodim assistenti

		Ijtimoiy rehabilitatsiya, oila va bolalar himoyasi bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar mazmun-mohiyati; Psixologik yordam asoslari	amaliy va kognitiv ko'nikmalar; Oila, xotin-qizlar va bolalar bo'yicha murakkab masalalarni hal qilish va rehabilitatsiya dasturlarini ishlab chiqish	Ijtimoiy himoya sohasidagi mehnat jarayonlarini mustaqil boshqarish va nazorat qilish	
6	6	Ijtimoiy himoya sohasida keng va integratsiyalashgan bilimlar; Ilmiy asoslar, ilmiy va nazariy muammolarni amaliy qo'llash, shuningdek, eng muhim nazariyalar va usullar; Ijtimoiy ishning monitoringi va prognozlash usullari; Mehnat migratsiyasi va demografiya bo'yicha tayanch bilimlar	Turli standartlar va tez o'zgaruvchan talablarni hisobga olgan holda yangi yechimlarni ishlab chiqish, faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash; Individual dasturlarni amalga oshirish va ijtimoiy xizmatlarni muvofiqlashtirish ko'nikmalari	Oldindan aytib bo'lmaydigan ijtimoiy himoya muhitida qarorlar qabul qilish va birlashtirilgan xodimlarning kasbiy rivojlanishini boshqarish uchun javobgarlik; Ijtimoiy himoya sohasida qarorlar qabul qilish va to'liq mas'uliyatni o'z zimmasiga olish, murakkab texnik va kasbiy faoliyat va loyihalarni boshqarish	84.30. Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat 26351006. Ijtimoiy xodim 26351. Ijtimoiy xizmatlarni tashkillashtirish bo'yicha mutaxassis (operator) 26351. Nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlash bo'yicha mutaxassis 26351. Katta yoshdagilar va og'ir ijtimoiy vaziyatga tushib qolgan oilalar bilan ishlash bo'yicha mutaxassis 26352. Bolalarni ijtimoiy himoya qilish bo'yicha mutaxassis 33530. Ijtimoiy to'lovlar bo'yicha mutaxassis 34120005. Supervayzer 26351. Bosh ijtimoiy xodim 13440004. Ijtimoiy xizmat ko'rsatish markazi direktori 26351011. Rehabilitatsiya xizmati koordinatori 24222002. Ijtimoiy xizmatlarni monitoring qilish va baholash mutaxassisi 24221. Ijtimoiy xizmatlar sifat nazorati mutaxassisi

					26351. Ijtimoiy ish metodologiyasi mutaxassisi 26351. Keys-menejmentni tashkil qilish va monitoring qilish mutaxassisi 24211. Inklyuziv ta'limni rivojlantirish mutaxassisi 24211002. Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish mutaxassisi 26351001. Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi mutaxassisi
7	7	Ijtimoiy himoya sohasida innovatsion yondashuvlar va/yoki ilmiy tadqiqotlarga asoslangan yuqori ixtisoslashgan bilimlar; Bir soha yoki turli sohalarga oid o'zaro bog'liq bilimlar; Ijtimoiy siyosatni shakllantirish, monitoring va baholash usullari	Yangi bilim va texnologiyalarni ishlab chiqish; Turli sohalardagi bilimlarni birlashtirish, ilmiy tadqiqot va/yoki innovatsiyalarda talab qilinadigan muammolarni, shu jumladan, strategik muammolarni hal qilish; Ijtimoiy himoya siyosatini ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan maxsus kasbiy ko'nikmalar	Oldindan aytib bo'lmaydigan sharoitlarda qaror qabul qilish, jamoalar strategik faoliyatini ko'rib chiqish uchun javobgarlik; Yangi strategik yondashuvlarni talab qiladigan murakkab, oldindan aytib bo'lmaydigan ijtimoiy himoya faoliyati yoki muhitini boshqarish, loyihalash va o'zgartirish; Ijtimoiy siyosat takliflari va resurslarni jalb qilish	84.30. Majburiy ijtimoiy ta'minot sohasidagi faoliyat 26351. Ijtimoiy tadqiqotlar mutaxassisi 24222. Ijtimoiy xizmatlarni standartlashtirish bo'yicha mutaxassis 24222006. Ijtimoiy himoya siyosati va strategik rivojlanish mutaxassisi

8	8	Murakkab g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish, baholash va sintez qilish uchun zarur bo'lgan ilmiy va kasbiy faoliyat sohasidagi eng ilg'or innovatsion va ixtisoslashgan bilimlar; Ijtimoiy himoya sohasidagi global tendensiyalar, tadqiqot natijalarini prognozlash va milliy siyosatni rivojlantirish	Yangi bilim va yechimlarga olib keladigan loyihalarni tadqiq qilish, ishlab chiqish va amalga oshirish, ilmiy va innovatsion faoliyat natijalarini prognoz qilish, kasbiy va ijtimoiy sohada keng ko'lamli o'zgarishlarni amalga oshirish, murakkab sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, ixtisoslashgan ilmiy tadqiqot, ishlanmalar va innovatsiyalar sohasidagi yangi muammolarni aniqlash va yechimlarini topish uchun zarur bo'lgan eng ilg'or va maxsus ko'nikmalar; Milliy ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish va baholash	O'zining va ilmiy jamoaning tadqiqot natijalari, shuningdek, ularning mamlakat va xalqaro miqyosdagi iqtisodiy samarasi uchun mas'uliyat; Yirik institutsional tuzilmalar darajasida qarorlar qabul qilish va strategiyani belgilash, murakkab ijtimoiy, sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, yangi va murakkab g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish, baholash va sintez qilish, jamiyatning texnik, ijtimoiy va madaniy taraqqiyoti uchun strategik qarorlar qabul qilish; Ijtimoiy himoya sohasidagi milliy strategiyalarni ishlab chiqish va amalga oshirish	26351. Ijtimoiy himoya sohasida ilmiy xodim va ilmiy tadqiqotchi
---	---	---	--	---	---

7. Tarmoqning funksional xaritasi

**8. Tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot
(korxona)lar to'g'risida ma'lumot**

T/r	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	Familiyasi, ismi, otasining ismi
1	Ijtimoiy himoya milliy agentligi Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i	Komilov Qobilbek Ixtiyor o'g'li
2	Ijtimoiy himoya tizimi xodimlarining malakasini oshirish markazi	Davletyarov Azamat Sobirjonovich
3	Hamjamiyatlarni mustahkamlash va ijtimoiy farovonlikni rivojlantirish markazi direktor o'rinbosari	Umarbekova Yulduzxon Azimjonovna
4	Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti, "Ijtimoiy ish" kafedrasini mudiri, professor, sotsiologiya fanlari doktori	Latipova Nodira Muxtorjonovna
5	Ijtimoiy himoya milliy agentligi Hududlarda ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish boshqarmasi bosh mutaxassisi	Esonov Baxtiyor Axror o'g'li